

Οι ρωσοτουρκικές σχέσεις και η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία

Η θέση της Ελλάδας ενισχύθηκε γιατί, αν θέλει η Ευρώπη να οικοδομήσει κοινή άμυνα, η Ελλάδα τής είναι απαραίτητη.

Γιώργος Καραμεζίδης, Αρθρογράφος

Συγγραφέας, Πολιτικός Αναλυτής

19/03/2022 09:05 EET

Αυτή η δημοσίευση αναρτήθηκε στην κλειστή πλέον Πλατφόρμα Αρθρογράφου Huffpost. Οι συνεργάτες αρθρογράφοι έχουν τον έλεγχο της δουλειάς τους και αναρτούσαν δημοσιεύσεις ελεύθερα στον ιστότοπό μας. Εάν θεωρείτε πως πρέπει να επισημάνετε αυτήν την καταχώριση ως καταχρηστική, [στείλτε μας ένα e-mail](#).

Μόσχα 16 Μαρτίου Συνάντηση του Ρώσου ΥΠΕΞ Σεργκέι Λαβρόφ με τον Τούρκο ομόλογό του Μεβλούτ Τσαβούσογλου.

ANADOLU AGENCY VIA GETTY IMAGES

Είναι πανθομολογούμενο ότι οι ρωσοτουρκικές σχέσεις στηρίζονται σε ένα γάμο συμφέροντος. Η Ρωσία, μέσα από τη σχέση με την Τουρκία, επιχειρεί να υπονομεύσει το NATO –έχουν κοινές παρεμβάσεις στη **Συρία** και τη **Λιβύη**, αν και υποτίθεται ότι είναι αντίπαλοι, η Ρωσία έχει προμηθεύσει την Τουρκία με S-400, η Ρωσία κατασκευάζει δύο **πυρηνικά** εργοστάσια στην Τουρκία και, ας μην έχουμε ψευδαισθήσεις, η Τουρκία μακροπρόθεσμα θέλει να αποκτήσει και πυρηνικά όπλα. Ρωσία και Τουρκία είναι δύο αυταρχικά καθεστώτα που έχουν κοινούς τρόπους συμπεριφοράς και κοινά συμφέροντα. **Η Τουρκία ταλαντεύεται μεταξύ Ρωσίας και Δυτικών και χρησιμοποιεί και τους δύο με όπλο τη στρατηγική της θέση**, αφού ελέγχει τα Στενά, αλλά και το μέγεθός της (στρατιωτικό, οικονομικό, πληθυσμιακό κ.λπ.).

Με αφορμή τη **ρωσική εισβολή στην Ουκρανία** παρατηρούμε μια δραματική επιδείνωση των ελληνορωσικών σχέσεων. Η Ελλάδα στη μεταπολίτευση, είτε επί Κ. Καραμανλή είτε επί Α. Παπανδρέου, αλλά και αργότερα, πάντα φρόντιζε, ούσα στο NATO και την ΕΕ, να διατηρεί καλές σχέσεις με τη Ρωσία, λόγω των εθνικών μας ιδιαιτεροτήτων, της γεωγραφικής μας θέσης στα Βαλκάνια, την Ορθοδοξία κ.λπ. **Από τη στιγμή και πέρα που η Ρωσία συμμάχησε με την Τουρκία, δημιουργούνται όλο και μεγαλύτερα σύννεφα στις ελληνορωσικές σχέσεις.**

“Η Ρωσία, παρά του περί του αντιθέτου λεγομένων, τα τελευταία 150 χρόνια σε κανένα κρίσιμο ιστορικό σημείο δεν υποστήριξε την Ελλάδα.”

Ο Ρώσος ΥΠΕΞ Σ. Λαβρόφ, πριν ακόμα η ελληνική κυβέρνηση στείλει όπλα στην ουκρανική κυβέρνηση, μίλησε για τη «Δημοκρατία της Βορείου Κύπρου». **Η Ρωσία με αυτές τις δηλώσεις μάς υπενθυμίζει τη στάση που είχε πριν την τουρκική εισβολή στην Κύπρο** –τα έγγραφα που δημοσιεύθηκαν πρόσφατα μας ξεκαθαρίζουν ότι ο Ετσεβίτ ζήτησε και την άδεια της Σοβιετικής Ένωσης για την εισβολή και την πήρε με τον όρο η Κύπρος να μη μετακινηθεί στο ΝΑΤΟ, αλλά να παραμείνει στο Κίνημα των Αδεσμεύτων.

Η Ρωσία, παρά του περί του αντιθέτου λεγομένων, τα τελευταία 150 χρόνια σε κανένα κρίσιμο ιστορικό σημείο δεν υποστήριξε την Ελλάδα. Η κοινή διαδρομή Ρωσίας – Ελλάδας, δυστυχώς, τερματίστηκε το 1829 με την κατάληψη της Αδριανούπολης από τα ρωσικά στρατεύματα, κάτι που ήταν καθοριστικής σημασίας για την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας της Ελλάδας. Όμως από τον **Κριμαϊκό Πόλεμο** και μετά η Ρωσία στηρίζει στα Βαλκάνια τους σλαβικούς λαούς και τη Βουλγαρία και όχι, όπως πριν, το σύνολο των ορθοδόξων. **Το 1919-20 οι μπολσεβίκοι βοήθησαν να σταθεί στα πόδια του το καθεστώς του Κεμάλ** με μεταφορές χρημάτων και όπλων. **Έκτοτε με τη Ρωσία έχουμε βρεθεί στο ίδιο στρατόπεδο μόνο στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.**

Ιδιαίτερα στο **μακεδονικό ζήτημα** γνωρίζουμε τον ρόλο της στον Μεσοπόλεμο, όταν επεδίωκε την παραχώρηση της Μακεδονίας στη Βουλγαρία. Μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης, η Ρωσία ήδη από το 1992 αναγνώρισε τα Σκόπια ως Δημοκρατία της Μακεδονίας, ενώ πρόσφατα με τη Συμφωνία των Πρεσπών το πρόβλημα της Ρωσίας ήταν αποκλειστικά η ένταξή τους στο **ΝΑΤΟ**. Έτσι, **κατά της Συμφωνίας των Πρεσπών κινητοποιούσε στα Σκόπια το VMRO** με το επιχείρημα να μη δεχθούν το όνομα Βόρεια Μακεδονία, ενώ στην Ελλάδα κινητοποιούσε τα δίκτυά της με τα αντίστροφα επιχειρήματα!

Ρωσία και ΝΑΤΟ

Μάρτιος 2022 Μόσχα - Το γράμμα Z σύμβολο πλέον του ρωσικού στρατού τραβάει το βλέμμα.

ANADOLU AGENCY VIA GETTY IMAGES

Άλλος ένας μύθος που κυκλοφορεί ευρύτατα στην Ελλάδα είναι ότι η Ρωσία απειλείται ή περικυκλώνεται από το ΝΑΤΟ.

Η Ρωσία είναι η πρώτη πυρηνική δύναμη στον κόσμο με 6000 στρατιωτικές κεφαλές. Είναι ένας στρατιωτικός γίγαντας, αλλά με μια μέτρια οικονομία, με ένα ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές μικρότερο και από της Ιταλίας. Η Ρωσία, λόγω αυτών των ιδιαιτεροτήτων της, **ισχνή** στο οικονομικό και πολιτιστικό πεδίο, στηρίζει αποκλειστικά τις φιλοδοξίες της να καταστεί παγκόσμια υπερδύναμη στη **στρατιωτική πυγμή**.

Το σενάριο που βλέπουμε σήμερα στην Ουκρανία δυστυχώς είναι επαναλαμβανόμενο. Το 1999 ισοπέδωσε την **Τσετσενία** με 100 χιλ. νεκρούς. Το 2008 προχώρησε στον πόλεμο με τη **Γεωργία**. Το 2014 προσάρτησε την **Κριμαία** και δημιούργησε τις αποσχισθείσες «δημοκρατίες» του **Ντονιέσκ** και του **Λουχάνσκ**. Ήταν τα αντίποινα του Πούτιν στην μεγάλη επανάσταση του **Μαϊντάν** με τη συμμετοχή 800 χιλ. Ουκρανών, με διάρκεια 92 ημερών, με 125 νεκρούς και 65 αγνοούμενους. Αυτή η συκοφαντημένη στην Ελλάδα επανάσταση υποχρέωσε το ουκρανικό κοινοβούλιο να απομακρύνει τον φιλορώσο πρόεδρο **Γιανουκόβιτς**.

“Οι χώρες της Κεντρικής Ασίας και οι περιοχές του Καυκάσου έχουν στο σύνολό τους σχεδόν 100 εκατ. μουσουλμάνους. Αυτή η πίεση που νιώθει η Ρωσία από τα ανατολικά από συμπαγείς μουσουλμανικούς πληθυσμούς ωθεί ρωσικούς κύκλους στην αντίληψη ότι πρέπει η χώρα να επεκταθεί στην Ανατολική Ευρώπη.”

Η Ουκρανία έχει πολλά κοινά σημεία με την Ρωσία στην ιστορία της, αλλά μας διαφεύγει ότι τον 19ο στην Ουκρανία η **ουκρανική γλώσσα ήταν απαγορευμένη** στα σχολεία, διδάσκονταν μόνο τα ρωσικά, ή ότι η Ουκρανία κατακτήθηκε από τον Μεγάλο Πέτρο το 1709 στη μάχη της **Πολτάβας**.

Οι θεωρίες του Πούτιν, όπως εκφράστηκαν στο διάγγελμά του, ότι η Ουκρανία είναι ένα κομμάτι της Ρωσίας, το οποίο δολίως κατάφερε να το αποσπάσει η Δύση, είναι, αβάσιμες γεγονός που καταδεικνύεται και από την παλλαϊκή **αντίσταση** που προβάλλει αυτές τις τέσσερις εβδομάδες σύσσωμο το ουκρανικό έθνος.

Η φιλολογία ότι η Ρωσία απειλείται από τους γείτονές της, ότι δηλαδή μια στρατιωτική υπερδύναμη μπορεί να απειληθεί από την Ουκρανία και ότι η Ρωσία χρειάζεται ζωτικό χώρο στα δυτικά της, μας επιστρέφει στα χρόνια του Χίτλερ, που και αυτός επιζητούσε ζωτικό χώρο με τα γνωστά αποτελέσματα. **Ζωτικό χώρο** στο Αιγαίο και στα ελληνικά νησιά ζητάει και Ερντογάν.

“Ο φυλακισμένος Ναβάλνυ, η ισχυρότερη φωνή της ρωσικής αντιπολίτευσης, στον αντίποδα του Πούτιν υποστηρίζει ότι η Ρωσία, για να γίνει δημοκρατική χώρα, θα πρέπει να γίνει έθνος-κράτος και να δώσει τέλος στα αυτοκρατορικά της οράματα.”

Η Ρωσία είναι η μεγαλύτερη σε έκταση χώρα του κόσμου με πληθυσμό μόλις 145 εκατ. εκ των οποίων τα 20 είναι μουσουλμάνοι. Οι χώρες της Κεντρικής Ασίας και οι περιοχές του Καυκάσου έχουν στο σύνολό τους σχεδόν 100 εκατ. μουσουλμάνους. **Αυτή η πίεση που νιώθει η Ρωσία από τα ανατολικά από συμπαγείς μουσουλμανικούς πληθυσμούς ωθεί ρωσικούς κύκλους στην αντίληψη ότι πρέπει η χώρα να επεκταθεί στην Ανατολική Ευρώπη.** Πρόσφατα μετέτρεψε τη **Λευκορωσία** σε δορυφόρο της, τώρα προσπαθεί να κατακτήσει την Ουκρανία, ο Λουκασένκο αποκάλυψε ότι άμεσα θα κινηθεί και προς την Υπερδνειστερία και ούτω καθεξής.

Η επέκταση προς τα δυτικά συνδυάζεται με τη σκληρή καταστολή στο εσωτερικό. Ο φυλακισμένος **Ναβάλνυ**, η ισχυρότερη φωνή της ρωσικής αντιπολίτευσης, στον αντίποδα του Πούτιν υποστηρίζει ότι η Ρωσία, για να γίνει δημοκρατική χώρα, θα πρέπει να γίνει έθνος-κράτος και να δώσει τέλος στα αυτοκρατορικά της οράματα. Και ότι, ακριβώς επειδή δεν έχει τα οικονομικά και δημογραφικά μεγέθη για να γίνει αυτοκρατορία, επικεντρώνεται στη στρατιωτική της δύναμη.

“Το πιο ανησυχητικό, είναι ότι με την εισβολή της, η Ρωσία κόβει κάθε δεσμό με τη Δύση και τείνει να συγκροτήσει ένα κοινό μπλοκ με την Κίνα και το Ιράν, με το οποίο θα φλερτάρει και η Τουρκία. Αναπόφευκτα μια τέτοια προοπτική θα προκαλέσει μεγάλες τριβές στο εσωτερικό της Ρωσίας, γιατί ο ρωσικός πληθυσμός επιθυμεί στενότερες σχέσεις με την Ευρώπη.”

Η μόνη λύση αντιθέτως θα ήταν να αποδεχθεί ότι είναι και αυτή ένα έθνος κράτος, ένα μεγάλο ευρωπαϊκό έθνος – κράτος. Με αυτό τον τρόπο θα πάψουν οι παρεμβάσεις της σε Κεντρική Ασία, Καύκασο, Μέση Ανατολή, Αφρική κ.λπ. που της προκαλούν μεγάλη ένταση στο εσωτερικό της, ένταση που ελέγχεται για την ώρα με την αυξανόμενη καταστολή. Εκτός από τις δεκαπέντε χιλιάδες συλλήψεις αντιπολεμικών διαδηλωτών, το κλείσιμο εφημερίδων και τηλεοράσεων, τους δρακόντειους νόμους, νιώθει να απειλείται από την αποτυχία του να υποτάξει τους Ουκρανούς και προβαίνει πλέον σε ανοικτές απειλές εναντίον όσων Ρώσων διαφωνούν με τον πόλεμο.

Το πιο ανησυχητικό, είναι ότι με την εισβολή της, η Ρωσία κόβει κάθε δεσμό με τη Δύση και τείνει να συγκροτήσει ένα κοινό μπλοκ με την Κίνα και το Ιράν, με το οποίο θα φλερτάρει και η Τουρκία. Σε αυτό το νέο μπλοκ η Κίνα θα αποτελεί το επίκεντρο λόγω του οικονομικού και δημογραφικού μεγέθους

της και η Ρωσία θα είναι ο οπλισμένος βαστάζος της. Αναπόφευκτα μια τέτοια προοπτική θα προκαλέσει μεγάλες τριβές στο εσωτερικό της Ρωσίας, γιατί ο ρωσικός πληθυσμός επιθυμεί στενότερες σχέσεις με την Ευρώπη. Ένα μέλλον αποκλειστικά συνδεδεμένο με την Κίνα τρομάζει τους Ρώσους.

“Αυτή η κρίση βέβαια έχει ως παράπλευρη συνέπεια την περαιτέρω συγκρότηση της Ευρώπης και σε αμυντικό επίπεδο. Αυτό είναι ένα θετικό γεγονός για την Ελλάδα. Αποδεικνύεται και από τη συμπεριφορά της Τουρκίας η οποία αναγκάστηκε να αλλάξει τακτική συνειδητοποιώντας ότι επί του παρόντος δεν μπορεί να κινηθεί επιθετικά κατά της Ελλάδας.”

Σε πλανητικό επίπεδο αυτό είναι μια πολύ άσχημη εξέλιξη που προκλήθηκε από την απόφαση του Πούτιν να ανοίξει την πόρτα του φρενοκομείου και, αν δεν ανατραπεί από τον ρωσικό λαό, θα ζήσουμε ένα νέο Ψυχρό Πόλεμο.

Αυτή η κρίση βέβαια έχει ως παράπλευρη συνέπεια την περαιτέρω συγκρότηση της Ευρώπης και σε αμυντικό επίπεδο. Αυτό είναι ένα θετικό γεγονός για την Ελλάδα. Αποδεικνύεται και από τη συμπεριφορά της Τουρκίας, που μέχρι πριν μερικές εβδομάδες επιδίωκε να εξομαλύνει τις σχέσεις της με όλες τις χώρες εκτός της Ελλάδας και της Κύπρου. Αναγκάστηκε, λοιπόν, η Τουρκία να αλλάξει τακτική συνειδητοποιώντας ότι επί του παρόντος δεν μπορεί να κινηθεί επιθετικά κατά της Ελλάδας.

Η θέση της Ελλάδας ενισχύθηκε γιατί, αν θέλει η Ευρώπη να οικοδομήσει κοινή άμυνα, η Ελλάδα τής είναι απαραίτητη. Η κρίση υποχρέωσε τους Ευρωπαίους να κατανοήσουν ότι η ανεξαρτησία έχει υψηλό τίμημα.

ΠΡΙΝ ΦΥΓΕΤΕ